MALTA

QORTI ĊIVILI
PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF

Illum id-19 ta' Ġunju, 2024

Rikors numru 10/2024 LM

Wara l-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv Nru. 1980/2022

L-Avukat Dr. Martha Travers Tauss għan-nom u in rappreżentanza ta' Robert Strasek (Passaport Awstrijakk Nru. P7507211)
('l-appellata')

vs.

BP Group Limited (C 52434) ġia Betpoint Group Limited
('l-appellanta')

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-soċjetà ntimata **BP Group Limited (C 52434) ġja Betpoint Group Limited** [minn issa 'l quddiem 'is-soċjetà appellanta'] mid-digriet mogħti mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) [minn issa 'l quddiem 'l-

Ewwel Qorti'] fl-14 ta' Frar, 2024, fejn ċaħdet it-talba tagħha għat-tħassir u għar-revoka tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv nru. 1980/2022 fl-ismijiet **Avukat Dr. Martha Travers Tauss għan-nom u in rappreżentanza ta' Robert Strasek *vs.* BP Group Limited ġia Betpoint Group Limited**, li kien ġie ippreżentat mir-rikorrenti **l-Avukat Dr. Martha Travers Tauss għan-nom u in rappreżentanza ta' Robert Strasek (Passaport Awstrijakk Nru. P7507211**) [minn issa 'l quddiem 'l-appellata noe'].

Fatti

2. Il-fatti tal-proċeduri odjerni huma dawn. Fid-9 ta' Settembru, 2022 l-appellata noe ppreżentat rikors b'talba għall-ħruġ ta' mandat ta' sekwestru eżekuttiv fil-konfront tas-soċjetà appellanta, in segwitu għal sentenza tal-14 ta' Settembru, 2021 deċiża kontriha mill-*Vienna District Court for Commercial Matters*.

Mertu

3. Is-soċjetà appellanta istitwiet proċeduri quddiem l-Ewwel Qorti *ai termini* tas-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, permezz tal-preżentata ta' rikors fit-15 ta' Jannar, 2024 fil-konfront tal-appellata noe, fejn talbet għar-revoka u għat-tħassir tal-imsemmi mandat ta' sekwestru eżekuttiv stante li dan inħareġ kontra l-ordni pubblika ta' Malta.

4. L-appellata noe ppreżentat it-tweġiba tagħha fit-12 ta' Frar, 2024 fejn filwaqt li fissret ir-raġunijiet tagħha, hija sostniet li t-talba tas-soċjetà appellanta għandha tiġi miċħuda.

Id-digriet appellat

5. Dawn huma l-konsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti li wasluha għad-deċiżjoni tagħha:

> *"Il-proċedura odjerna istitwita mis-soċjetà Rikorrenti permezz ta' liema titlob it-tħassir u revoka tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 fl-ismijiet "L-Avukat Dr. Martha Travers Tauss għan-nom u in rappreżentanza ta' Robert Strasek v. BP Group Limited ġia Betpoint Group Ltd", hija bbażata fuq l-Artikolu 281 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta. In effetti l-istess soċjetà Rikorrenti fir-Rikors promotur tippremetti li* dan ir-rikors qiegħed isir ai termini tal-artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta (fn *1 Para. 11 tar-Rikors promotur, fol. 3 tal-proċess).*
>
> *L-Artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi li* mingħajr preġudizzju għal kull jedd ieħor taħt din il-liġi jew xi liġi oħra, persuna kontra min jinħareġ att e*żekuttiv jew xi persuna oħra interessata, tista' tagħmel rikors li jkun fih is-sottomissjonijiet kollha li tista' tkun tixtieq tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu r-rikors lil dik il-qorti li tkun ħarġet dak l-att fejn titlob li l-att eżekuttiv jitħassar, sew għal kollox jew f'parti minnu biss għal raġuni valida skont il-liġi.*
>
> *Huwa ormai paċifiku fis-sistema ġuridika nostrali li l-*għan li għaliha ddaħħlet il-proċedura taħt l-artikolu 281 fil-Kodiċi tal-Proċedura huwa marbut ma' xi għelt jew nuqqas fl-att eżekuttiv innfisu li, bis-saħħa tiegħu, il-parti eżekutata tbati preġudizzju. Għalhekk ma kinitx il-fehma tal-leġislatur li din il-proċedura tintuża biex il-mandat jew att eżekuttiv ieħor jiġi attakkat jew imħassar għal raġunijiet ta' kontestazzjoni li huma marbuta mal-mertu nnifsu li, bis-saħħa tiegħu, l-istess att eżekuttiv ikun inħareġ. Kemm hu hekk, l-ewwel kliem tas-subartikolu (1) tal-artikolu 281 jagħmluha ċara li r-rimedju mogħti lir-rikorrent jingħata bla ħsara għal kull jedd ieħor taħt l-istess Kodiċi jew xi liġi oħra. Illi l-liġi ma tgħidx x'tista' tkun "raġuni valida skont il-liġi", li nsibu fl-imsemmi artikolu. Madanakollu, in ġenerali, jista' jingħad li **mandat jista' biss jiġi attakkat kemm-il darba jkun inħareġ minn Qorti żbaljata jew ikun hemm xi difett fil-forma** *(fn. 2 Enfasi tal-Qorti.)* Meta l-liġi riedet tfisser f'liema ċirkostanzi jista'

jintalab il-ħruġ ta' Kontro-Mandat, dan qalitu u fissritu b'reqqa, per eżempju fl-artikolu 836, li jitkellem dwar Mandati kawtelatorji *(fn. 3 Fl-Atti tal-Mandat ta' Żgumbrament Numru 118/11 fl-ismijiet "HSBC Bank Malta p.l.c. v. Doris Conchin" – Digriet mogħti fit-28 ta' Lulju 2011. Konfermat mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) b'sentenza pronunċjata fil-25 ta' Novembru 2011) – iżda l-Mandat in kwistjoni huwa Mandat Eżekuttiv u għaldaqstant il-Qorti trid u għandha tibqa' entro l-parametri ta' l-Artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta u ċioe' li tiddetermina jekk tali mandat inħariġx minn Qorti żbaljata jew fihx xi difett fil-forma.*

Il-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 fl-ismijiet "L-Avukat Dr. Martha Travers Tauss għan-nom u in rappreżentanza ta' Robert Strasek v. BP Group Limited ġia Betpoint Group Ltd" ġie ottenut in bażi għal sentenza tal-Vienna District Court on Commercial Matters pronunċjata fl-14 ta' Settembru 2021, a favur is-sekwestrant kontra s-soċjetà sekwestrata.

Is-sentenza in kwistjoni hija meqjusa bħala titolu eżekuttiv eżegwibbli hawn Malta ai termini tal-Artikoli 39 et seq *tar-Regolament (UE) 1215/2015. L-Artikolu 39 tar-Regolament jipprovdi li* sentenza mogħtija fi Stat Membru li hija eżegwibbli f'dak l-Istat Membru għandha tkun eżegwibbli fl-Istati Membri l-oħra mingħajr ma tkun meħtieġa l-ebda dikjarazzjoni ta' eżegwibbiltà. *L-Artikolu 40 tar-Regolament jipprovdi li s-sentenza* eżegwibbli timplika bi dritt is-setgħa li wieħed jipproċedi għal kull miżura kawtelatorja prevista mil-liġi tal-Istat Membru indirizzat u l-*Artikolu 41 tar-Regolament jipprovdi li:* 1. Soġġetta għad-dispożizzjonijiet ta' din it-Taqsima, il-proċedura għall-eżekuzzjoni ta' sentenzi mogħtija fi Stat Membru ieħor għandha tkun irregolata mil-liġi tal-Istat Membru indirizzat. **Sentenza mogħtija fi Stat Membru li hija eżegwibbli fl-Istat Membru indirizzat għandha tiġi eżegwita hemmhekk taħt l-istess kondizzjonijiet bħal sentenza mogħtija fl-Istat Membru indirizzat** (*fn. 4 Enfasi tal-Qorti).* 2. Minkejja l-paragrafu 1, ir-raġunijiet għar-rifjut jew għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni skont il-liġi tal-Istat Membru indirzzat għandhom japplikaw sakemm ma jkunux inkompatibbli mar-raġunijiet imsemmija fl-Artikolu 45. 3. Il-parti li titlob l-eżekuzzjoni ta' sentenza mogħtija fi Stat Membru ieħor m'għandhiex tkun meħtieġa li jkollha indirizz postali fl-Istat Membru indirizzat. Dik il-parti lanqas m'għandha tkun meħtieġa li jkollha rappreżentant awtorizzat fl-Istat Membru indirizzat sakemm tali rappreżentant ma jkun obbligatorju irrispettivament miċ-ċittadinanza jew id-domiċilju tal-partijiet. *L-Artikolu 42(1) tar-Regolament in kwistjoni jipprovdi li:* 1. Għall-finijiet tal-eżekuzzjoni ta' sentenza fi Stat Membru mogħtija fi Stat Membru ieħor, ir-rikorrent għandu jipprovdi lill-awtorità ta eżekuzzjoni kompetenti: (a) kopja tas-sentenza li tissodisfa l-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex tiġi stabbilita l-awtentiċità tagħha; u (b) iċ-ċertifikat maħruġ skont l-Artikolu 53 li jiċċertifika li is-sentenza hija

eżegwibbli u li jkun fih silta mis-sentenza kif ukoll, meta jkun xieraq, l-informazzjoni rilevanti dwar l-ispejjeż li jistgħu jinġabru tal-proċedimenti u l-kalkolu tal-imgħax.

*L-Artikolu 376 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi li: (*1) Il-kreditur għandu, fir-rikors għall-ħruġ ta' mandat ta' sekwestru, jindika sew l-isem u l-kunjoni tad-debitur, u dettalji oħra dwar id-debitur kif jista' jkun ordnat mill-Ministru responsabbli għall-ġustizzja sabiex id-debitur ikun jista' jiġi identifikat mis-sekwestratarju. (2) Il-mandat għandu: (a) jindika l-isem u l-kunjom tad-debitur u xi dettalji oħra mniżżlin fir-rikors għall-identifikazzjoni tad-debitur, inkluża fejn huwa possibbli, in-numru ta' dokument ta' identifikazzjoni legalment validu jew in-numru tar-reġistrazzjoni tal-kumpannija; (b) jindika s-somma jew il-ħaġa dovuta; (ċ) jindika t-titolu li bis-saħħa tiegħu l-kreditur jitlob l-eżekuzzjoni; (e) jordna lis-sekwestratarju li ma jħallasx jew ma jagħtix lid-debitur, jew lil xi persuna oħra, il-flus jew il-ħwejjeg li jistgħu jinsabu għandu u li huma tad-debitur, taħt piena ta' ħlas tad-danni u l-imgħax; u (e) jordna lis-sekwestratarju biex jiddepożita bi spejjeż tad-debitur fi żmien dstatax-il jum min-notifika tal-mandat, mar-Reġistratur xi flus jew ħwejjeg li jkunu proprjetà tad-debitur, issekwestrati bil-mandat. (3) Jekk is-sekwestru ma jkunx fih dawn id-detallji, ikun ipso jure null.

Naturalment essendo t-titolu eżekuttiv fil-każ in eżami sentenza pronunċjata minn Qorti fi stat membru ieħor tal-Unjoni Ewropea, kellhom jiġu sodisfatti wkoll il-provvedimenti tal-Artikoli relattivi tar-Regolament (UE) 1215/2015 appena ċitati.

Minn eżami tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 jirriżulta immedjatament evidenti li r-rekwiżiti kollha meħtieġa kemm mill-Artikolu 376 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta kif ukoll mir-Regolament (UE) 1215/2015, għall-infurzar ta' titolu eżekuttiv konsistenti f'sentenza pronunċjata minn Qorti fi stat membru ieħor ġew pjenatament sodisfatti. Jirriżulta wkoll li siccome l-ammont pretiż mis-sekwestrant huwa inqas minn €15,000, l-istess Mandat intalab lil u ġie maħruġ mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta), ossia l-Qorti kompetenti ai termini tal-Liġi.

Minn dawn l-aspetti kollha għalhekk jirriżulta li ma hemm l-ebda difett fil-forma tal-Mandat ta' Sekwestru in kwistjoni u l-istess Mandat ma nħariġx minn Qorti żbaljata.

Minkejja dan però s-soċjetà Rikorrenti tikkontendi li l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) qatt ma messha ħarġet, anzi skontha lanqas biss setgħet toħroġ il-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 fid-dawl ta' dak provdut fl-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta. Is-soċjetà Rikorrenti tikkontendi għalhekk li il-Mandat ta' Sekwestru in kwistjoni nħareġ b'mod żbaljat.

L-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta jipprovdi li: Minkejja kwalunkwe disposizzjoni tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili u ta' kull liġi oħra bħala prinċipju ta' ordni pubblika: (a) l-ebda azzjoni ma tista' tinġieb fil-konfront ta'

detentur ta' liċenzja u, jew uffiċjali u, jew persuni rilevanti, preżenti jew passati, ta' detentur ta' liċenzja fir-rigward ta' materju relatati mal-provvista ta' servizz tal-logħob, jew fil-konfront ta' ġugatur għax irċieva tali servizz tal-logħob, jekk dik l-azzjoni: (i) tikkonfliġġi ma', jew timmina, il-legalità tal-provvista ta' servizzi tal-logħob ġewwa jew minn Malta permezz ta' liċenzja maħruġa mill-Awtorità, jew il-legalità ta' kwalunkwe obbligu legali jew naturali li jirriżulta mill-provvista ta' tali servizzi tal-logħob; (ii) tirrigwarda attività awtorizzata li hija leġittima fit-terminu tal-Att u strumenti regolatorji oħra; u (b) il-Qorti għandha tirrifjuta r-rikonoxximent u, jew l-infurzar ġewwa Malta ta' kwalunkwe sentenza u, jew deċiżjoni barranija mogħtija fir-rigward ta' azzjoni tat-tip imsemmi fis-subartikolu (a).

Dan il-provvediment tal-Liġi huwa ċar ħafna u l-Qorti hija konxja mid-diversi deċiżjonijiet li ngħataw in materja, uħud minnhom anke ċitati mill-partijiet kontendenti f'dawn il-proċeduri. Iżda, Hija temmen li fil-każ in eżami jissussisti element ferm importanti li fil-fehma Tagħha jimpinġi serjament fuq it-talba avvanzata mis-soċjetà Rikorrenti għat-tħassir u revoka tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 a bażi tal-Artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, u ċioe' li l-Mandat in kwistjoni nħareġ diversi xhur qabel l-introduzzjoni tal-Artikolu 56A fil-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta.

*L-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta ġie introdott permezz tal-Att XXI tal-2023 li daħal fis-seħħ fis-**16 ta' Ġunju 2023**, filwaqt li l-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 nħareġ fit-**13 ta' Settembru 2022**, ossia ben disa' xhur qabel.*

*Rinfaċċjata b'din is-sitwazzjoni, is-soċjetà Rikorrenti tikkontendi li dan il-provvediment tal-Liġi, essendo provvediment ta' ordni pubblika, huwa bla dubju ta' xejn applikabbli b'mod retroattiv b'dana għalhekk li jirrendi d-Digriet ta' din il-Qorti datat 13 ta' Settembru 2022 null u bla effett fil-Liġi, bil-konsegwenza li għandu jirriżulta null u bla effett fil-Liġi wkoll il-Mandat in kwistjoni. In sostenn ta' dak minnha affermat, is-soċjetà Rikorrenti għamlet referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Maria Antonia Sciberras et v. Catherine Ebejer et, Ċitaz. Nru. 2722/96**, deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-16 ta' Frar 2011, li skontha tikkonferma l-kontestazzjoni tagħha li liġi proċedurali ta' ordni pubblika hija min-natura tagħha retroattiva.*

Minn konsiderazzjoni akkurata u mhux merament superfiċjali tas-sentenza in kwistjoni, għandu jirriżulta li dak hemm osservat mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili in verità ma jissostanzjax l-argument tas-soċjetà Rikorrenti kif minnha pretiż, partikolarment fil-kuntest tal-proċeduri odjerni.

Il-vertenza in kwistjoni fil-proċeduri "Sciberras et v. Ebejer et", kienet fis-sens li fis-26 ta' Marzu 1996, Ebejer kienu ottjenew sentenza mill-Qorti tal-Appell in segwitu għal appell minn deċiżjoni mogħtija mill-Bord li Jirregola l-Kera, bl-imsemmija Qorti komposta kolleġjalment. Sciberras u oħrajn, li kienu l-intimati fil-proċeduri quddiem il-Bord li Jirregola l-Kera u li ġie ordnat l-iżgumbrament tagħhom minn proprjetà ta' Ebejer, istitwew proċeduri quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fejn talbu illi dik is-sentenza pronunċjata fl-1996 tiġi dikjarata nulla in kwantu l-Qorti tal-Appell li tat dik id-deċiżjoni kif komposta, ossia kolleġjalment, ma kenitx komposta ai termini tal-Liġi, senjatament ai termini tal-Att XIX tal-1993, li kien jipprovdi inter alia *li appelli minn deċiżjonijiet tal-Bord li Jirregola l-Kera kellhom jiġu trattati u deċiżi mill-Qorti tal-Appell komposta minn Imħallef wieħed.*

Fil-konsiderazzjonijiet Tagħha dwar il-materja in eżami, il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għamlet is-segwenti osservazzjonijiet: Illi apparti milli diversi mill-eċċezzjonijiet mogħtija mill-konvenuti huma validi mil-lat legali din il-Qorti jidhrilha li s-soluzzjoni ta' din il-vertenza li hija waħda purament ta' natura legali temerġi mill-Att Numru XXXII tal-1997. Dan l-Att jipprovdi speċifikatament fil-konfront tal-premessi u talbiet ċitattivi fl-Artikolu 2(1) tiegħu: 2. (1) Minkejja d-disposizzjonijiet tal-artikolu 24 tal-Ordinanza li tirregola t-Tiġdid tal-Kiri ta' Bini, kif emendat bl-Att tal-1993 dwar Emenda fil-Liġijiet dwar Bordijiet, u tal-artikolu 10 tal-Att dwar it-Tiġdid ta' Kiri ta' Raba', kif emendat bl-imsemmi Att tal-1993 dwar emenda fil-Liġijiet dwar Bordijiet, appelli mill-Bord li jirregola l-Kera u mill-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri ta' Raba', appuntati għas-smigħ quddiem il-Qorti tal-Appell, kif ordinarjament magħmula, bejn l-1 ta' Ottubru, 1993 u d-dħul fis-seħħ ta' dan l-Att, għandhom, minkejja li dawn ma ġewx appuntati għas-smigħ quddiem dik il-qorti kif magħmula skont is-subartikolu (6) tal-artikolu 41 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, jitqiesu bħala li ġew validament appuntati u għandhom ikomplu jinstemgħu u jiġu deċiżi mill-imsemmija qorti kif ordinarjament magħmula, u kull appell li jkun ġie hekk appuntat quddiem l-imsemmija qorti, kif ordinarjament magħmula, u li jkun ġie deċiż qabel id-dħul fis-seħħ ta' dan l-Att, għandu jitqies bħala li jkun ġie validament deċiż minkejja li l-Qorti tal-Appell ma kinetx magħmula skont ma hemm fis-subartikolu (6) tal-artikolu 41 ta' dak il-Kodiċi." Dan l-Artikolu għandu jitqies bħala wieħed ta' Ordni Pubbliku li l-leġislatur ħass li kellu jiġi promulgat biex fl-interess tal-ġustizzja jissana ineżatezza minima u żgur li mhux sostanzjali fil-komposizzjoni tal-Qorti tal-Appell fl-appelli mill-Bordijiet imsemmija fl-Artikolu in kwistjoni. Bħala provvediment ta' Ordni Pubbliku u li huwa ta' natura proċedurali dan l-Artikolu għandu jkollu effett retroattiv kif huwa żgur ikkontemplat li kellu jkollu anke mid-diċitura tal-istess Artikolu u għandu jiġi issollevat anke mill-Qorti direttament. F'dan il-forum għalhekk dan l-Artikolu waħdu għandu jwassal għaċ-ċaħda tat-talbiet attriċi. Għal kull buon fini però jingħad obiter

illi l-prinċipju ta' dan l-Att ġie kkonfermat mil-lat kostituzzjonali mill-Qorti Kostituzzjonali fil-kawża fl-ismijiet "Grazio Tabone et vs L-Avukat Ġenerali et" deċiża fil-31 ta' Lulju 2000 (Rikors Nru: 660/98).

Minn dan l-estratt hawn appena ċitat mill-imsemmija sentenza jirriżultaw żewġ fatturi ċentrali li joħolqu distinzjoni netta mal-każ in eżami fil-proċeduri odjerni: (1) l-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta, ċertament ma jidhirx li ġie ntrodott biex fl-interess tal-ġustizzja tiġi ssanata xi ineżatezza minima u żgur mhux sostanzjali fil-materja trattata; u (2) l-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta, u lanqas l-Att XXXI tal-2023 jekk niġu għal hekk, ma fih disposizzjoni u/jew diċitura espressa li turi li dak hemm provdut kellu japplika b'mod retroattiv għal digrieti u/jew deċiżjonijiet mogħtija mill-Qrati Maltin fil-konfront ta' kumpanniji liċenzjati mal-Awtorità dwar il-Logħob dwar materji trattati f'dak l-Artikolu, qabel id-dħul fis-seħħ tal-imsemmi provvediment tal-Liġi.

Is-soċjetà Rikorrenti tikkontendi li minkejja l-fatt li l-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta daħal fis-seħħ fis-16 ta' Ġunju 2023, id-Digriet tat-13 ta' Settembru 2022 li bih inħareġ il-Mandat ta' Sekwestru bin-Numru 1980/2022 qatt ma seta' jinħareġ minn din il-Qorti għaliex l-iskop tal-Att XXI tal-2023 kien proprio li jikkodifika f'liġi il-politika pubblika ben stabbilita ta' Malta li tinkoraġġixxi operaturi fis-settur tal-logħob sabiex jistabbilixxu ruħhom f'Malta u joffru l-provvista tas-servizzi tagħhom kemm lokalment kif ukoll f'pajjizi oħra, b'mod li jaderixxu mal-obbligi legali tagħhom skont il-liġijiet ta' Malta, fil-kuntest tal-inkoraġġiment tal-intrapriża ekonomika privata a tenur tal-artikolu 18 tal-Kostituzzjoni ta' Malta.

Is-soċjetà Rikorrenti donnha tippretendi li l-Qrati Maltin għandhom jagħtu deċiżjonijiet fuq materji pendenti quddiemhom a bażi tal-politika pubblika eżerċitata minn żmien għal żmien, anke jekk tali politika pubblika ma tkunx fiż-żmien tad-deċiżjoni u/jew digriet skont il-każ, kodifikata fil-Liġi u addirittura indipendentement minn dak li tgħid il-Liġi kodifikata. Hawn is-soċjetà Rikorrenti hija żbaljata, u żbaljata bil-kbir!

Il-Qrati Maltin jagħtu deċiżjonijiet u/jew digrieti, skont il-każ, a bażi tal-Liġijiet promulgati u kodifikati u mhux a bażi ta' xi tkun il-politika pubblika prevalenti fiż-żmien in kwistjoni. Jekk hemm Liġi li tipprekludi lil xi Qorti milli tindirizza materja partikolari – hekk kif inħoloq bl-introduzzjoni tal-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta mis-16 ta' Ġunju 2023 'l quddiem – allura l-Qorti trid tapplika dik il-Liġi, iżda jekk il-Qorti ma hijiex f'dan is-sens prekluża ċertament ma tistax tkun il-politika pubblika li tiddetta lill-Qorti kif għandha tiddeċiedi fir-rigward ta' materja partikolari. Għal kull buon fini jiġi osservat li għalkemm l-għan tal-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta jidher li huwa bbażat ukoll fuq l-Artikolu 18 tal-Kostituzzjoni, xorta

waħda jibqa' l-fatt li l-Qrati jridu jiddeċiedu jew jastjenu milli jiddeċiedu għax preklużi milli jagħtu deċiżjoni f'materji partikolari, a bażi ta' liġijiet viġenti fiż-żmien in kwistjoni u mhux a bażi ta' idejat u/jew ambizzjonijiet fl-isfera tal-politika pubblika.

Il-Qorti tosserva, u dan kuntrarjament għal dak pretiż mis-soċjetà Rikorrenti, li l-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta, għad illi provvediment proċedurali ta' ordni pubblika, ma huwiex retroattiv u għaldaqstant ma jistax jirrendi Digriet mogħti qabel id-dħul fis-seħħ tiegħu fis-16 ta' Ġunju 2023, null u bla effett fil-Liġi.

Fir-rigward il-Qorti tagħmel referenza għal dak osservat mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza fl-ismijiet ***Avv. John Buttigieg LLD. v. Anthony Tabone, Appell Nru. 1003/92****, deċiża fis-27 ta' Mejju 2005, fejn il-materja trattata kienet dwar ir-retroattività o meno tal-Artikolu 1003A tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta relattiv għal proċeduri għal disprezz tal-awtorità tal-Qorti, u b'hekk provvediment tal-Liġi ta' indole proċedurali li tikkonċerna materja strettament ta' ordni pubblika.*

Il-Qorti tal-Appell osservat illi l-pern tal-kwistjoni hija r-retroattività ta liġi meta din temenda liġi vigenti. Is-sottomissjoni tal-konvenut hija prinċipalment msejjsa fuq konsiderazzjonijiet ta' ordni pubbliku u inkwantu, kif qed jiġi sottomess, proċedimenti għall-disprezz lejn l-awtorità tal-Qorti jikkonċernaw strettament materja ta' ordni pubbliku, l-emenda introdotta bl-Att XXIV tal-1995 kellha effett immedjat fuq l-interess ġuridiku tal-attur. Jidher li huwa ġeneralment rikonoxxut fil-ġurisprudenza nostrana li r-regola li għandha tipprevali f'materja ta' retroattività ta' liġijiet hija dik pronunzjata minn din il-Qorti, kif dakinhar komposta, fis-sentenza tas-26 ta' Frar 1954 fil-kawża fl-ismijiet Edgar Baldacchino et vs Onor Dr. Tommaso Caruana Demajo LL.D. ne et." Hemm ġie ritenut li meta f'liġi li toħroġ ma jkunx hemm klawsola retroattiva, u l-kliem tagħha ma jkunux jimporta retroattività, dik il-liġi ma għandhiex ikollha effett retroattiv, lanqas jekk tkun ta' interess jew ordni pubbliku. Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fis-sentenza tad-29 ta' Ottubru 1959 fil-kawża Joseph Caruana Curran ne vs Anthony Camilleri ne" esprimiet ruħha konformement ma' dan it-tagħlim tal-Qorti tal-Appell meta rriteniet li biex liġi jkollha effett retroattiv, jeħtieġ li dan l-effett jirriżulta b'mod l-aktar ċar u żgur, u għaldaqstant, fid-dubbju għandu jkun eskluż. Il-kunċett ta' retroattività jsib ukoll applikazzjoni f'proċeduri ġja mibdija billi, kif ġie ritenut f'sentenza tal-Prim'Awla tat-3 ta' Diċembru 1947 fil-kawża fl-ismijiet Dottor Filippo Nicolo Buttigieg et vs Maġġur Gerard C. Gatt R.M.A." fil-każ ta' proċedimenti ġa avvjati liġi ġdida ma tistax tkun retroattiva, iżda ir-retroattività għandha xorta waħda tiġi applikata f'proċedimenti ġa avvjati jekk din tkun espressament sanċita mill-istess liġi gdida.

Fis-sentenza fl-ismijiet ***Edgar Baldacchino et v. Onor. Dr. Tommaso Caruana Demajo LL.D. ne et****, deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-26 ta' Frar 1954, ingħad espliċitament* hija

regola universalment rikonoxxuta li, sakemm il-liġi stess ma tgħidux ċar, il-liġijiet ġodda, ħlief dawk li jirrigwardaw materji proċedurali 'in corso' ma għandhomx forza retroattiva. Jgħid a propositu l-Maxwell (Interpretation of Statutes, 1953 Edition, page 213), fuq l-awtorità ta' ħafna sentenza ta' Qrati Ingliżi: "It is a fundamental rule of English law that no statute shall be construed to have retrospective operation, unless such a construction appears very clearly in the terms of the Act, or arises by necessary and distinct implication." U aktar 'il quddiem l-istess awtur jgħid, fuq l-istess awtoritajiet (p.214): "No rule of construction is more firmly established than this – that a restrospective operation is not to be given to a statue so as to impair an existing right or obligation, otherwise than so regards matters of procedure, unless that effect cannot be avoided without doing violence to the language of the enactment". U fil-paġna 215 dan l-awtur jirrileva illi dina r-regola tapplika b'forza akbar "where the enactment would prejudicially affect vested rights, or the legality of past transactions, or impair contracts". ...Huwa veru illi f'xi deċiżjonijiet tal-Qrati Taljani, riportati fil-Fadda (Giurisprudenza sul Codice Civilie, Disposizioni Preliminari, art. 3) hemm pronunċjat il-prinċipju illi, meta liġi tkun ispirata minn raġunijiet ta' interess pubbliku, allura jista' jkollha effett retroattiv bla ma jkun hemm bżonn klawsola espressa retroattiva: Iżda, hemm numru aktarx akbar ta' deċiżjonijiet fis-sens illi "il principio della irretroattività della legge vale anche per le leggi di ordine pubblico e di interesse generale, u "per regola generale la legge non ha effetto retroattivo, neanche se trattasi di fatti che si connettono con l'ordine pubblico, quando retroagendo lederebbe un diritto quesito". Din il-Qorti hija tal-opinjoni illi, meta ma hemmx klawsola retroattiva u meta l-kliem tal-liġi ma jkunx jimpurtaw retroattività, ma għandux ikun hemm effett retroattiv lanqas jekk tkun materja ta' interess jew ordni pubbliku.

Kif ingħad iktar 'l fuq, l-Att XXI tal-2023 ma fih l-ebda klawsola retroattiva marbuta mal-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta u d-diċitura tal-istess provvediment tal-Liġi ma hijiex tali li turi li għandu jkollu effett retroattiv. Konsegwentement għalhekk dak il-provvediment tal-Liġi ma jistax jitqies li għandu, u fil-fatt ma għandux, effett retroattiv fir-rigward ta' pronunċjamenti tal-Qrati mogħtija qabel id-dħul fis-seħħ tiegħu fis-16 ta' Ġunju 2023.

Nonostante dan, is-soċjetà Rikorrenti tikkontendi li l-vertenza bejnha u l-intimata noe għadha proċeduralment in corso *in kwantu l-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 għadu in vigore u konsegwentement għalhekk l-Artikolu 56A tal-Kap. 583 tal-Liġijiet ta' Malta għandu jsib applikazzjoni. Hawn però l-imsemmija soċjetà mhux qed tagħmel distinzjoni bejn l-infurzar ta' titolu eżekuttiv, liema nfurzar jista' jsir bis-saħħa ta' wieħed jew iktar mill-atti eżekuttivi elenkati fl-Artikolu 273 tal-*

Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, u l-esekuzzjoni ta' dak l-att eżekuttiv. L-istadju tal-infurzar tas-sentenza li Robert Strasek ottjena fil-konfront tas-soċjetà Rikorrenti ġie konkluż bil-ħruġ tal-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022. Hija l-eżekuzzjoni ta' dak il-Mandat Eżekuttiv li jidher li għadha pendenti f'dan l-istadju iżda, l-eżekuzzjoni ta' Mandat Eżekuttiv ma tistax u ma għandhix tiġi attakkata u/jew imxekkla bil-proċedura kontemplata fl-Artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta. In effetti huwa prinċipju ġenerali assodat illi min irid jattakka l-eżekuzzjoni ta' mandat irid jagħmel dan billi jmexxi bil-proċedura normali maħsuba fil-liġi li tinbeda bir-rikors maħluf ai termini tal-Artikolu 156 tal-imsemmi Kap. 12 (*fn. 5 Rikors Nru. 308/16 fl-atti tal-Mandat ta' Qbid Eżekuttiv Nru. 510/2016 fl-ismijiet Dr. Georg Sapiano v. Jette Scott, degretat fil-25 ta' Novembru 2016), jew b'rikors fil-każ ta' Mandat Eżekuttiv maħruġ mill-Qorti tal-Maġistrati fil-kompetenza ċivili tagħha,* ***jew*** *bi kwalunkwe rimedju u/jew proċedura oħra potenzjalment applikabbli għat-titolu eżekuttiv partikolari, bħalma huwa t-titolu eżekuttiv mertu tal-Mandat ta' Sekwestru in eżami.*

Fid-dawl ta' dan kollu osservat jirriżulta li l-Mandat ta' Sekwestru Eżekuttiv bin-Numru 1980/2022 ma fih l-ebda difett fil-forma, ma nħariġx mill-Qorti żbaljata u lanqas inħareġ mill-Qorti b'mod żbaljat jew addirittura kontra d-dettami tal-Liġi in vigore u viġenti fiż-żmien tal-ħruġ tal-Mandat in kwistjoni. Per konsegwenza t-talba tas-soċjetà Rikorrenti in kwantu impostata fuq l-Artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta ma hijiex ġustifikata u b'hekk ma jistħoqqx li tiġi milqugħa."

L-Appell

6. Is-soċjetà appellanta ippreżentat ir-rikors tal-appell tagħha fid-19 ta' Frar, 2024, fejn talbet għar-revoka tad-digriet tal-Ewwel Qorti, u sabiex tiġi milqugħa t-talba tagħha kif imfissra fir-rikors promotur tagħha tal-15 ta' Jannar, 2024. Tgħid li l-aggravji tagħha huma dawn: (a) l-artikolu 281 tal-Kap. 12 ma jispjegax kif għandha tiġi mifhuma il-frażi '*raġuni valida skont il-liġi';* (b) il-mandat ta' sekwestru għadu viġenti sallum, u mhuwiex preċiż li jingħad li dan inħareġ diversi xhur qabel ma ġie ntrodott l-artikolu 56A tal-Kap. 583, u għalhekk ma jistax jiġi kkontestat taħt l-imsemmija disposizzjonijiet tal-liġi.

7. L-appellata noe wieġbet fil-15 ta' Mejju, 2024, fejn hija sostniet li d-digriet appellat huwa ġust u għalhekk jimmerita konferma għal dawk ir-raġunijiet li hija tfisser fit-tweġiba tagħha.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Il-Qorti ser tgħaddi sabiex tistħarreġ l-aggravji tas-soċjetà appellanta, u dan fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti li wassluha għad-deċiżjoni tagħha, iżda wkoll filwaqt li tqis is-sottomissjonijiet li saru mill-appellata noe. Tgħid li l-imsemmija aggravji ser jiġu ttrattati flimkien, għaliex il-qofol tagħhom jibqa' dejjem l-applikabilità o meno tad-disposizzjonijiet tal-artikolu 56A tal-Kap. 583.

9. *L-ewwel aggravju* - filwaqt li s-soċjetà appellanta għamlet riferiment għall-osservazzjoni partikolari tal-Ewwel Qorti fejn fissret li *'[i]s-soċjetà rikorrenti donnha tippretendi li l-Qrati Maltin għandhom jagħtu deċiżjonijiet fuq materji pendenti quddiemhom a bażi tal-politika pubblika eżerċitata minn żmien għal żmien...',* sostniet li jirriżulta b'mod ċar li l-Ewwel Qorti għamlet interpretazzjoni żbaljata tal-liġi għaliex hija qatt ma ressqet pretensjoni bħal din. Tinsisti li l-argument tagħha dejjem kien li l-infurzar tas-sentenza Awstrijaka jmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta, u tissottometti li l-artikolu 281 tal-Kap. 12 mhux limitat għal dawk is-sitwazzjonijiet fejn il-mandat għandu xi difett fil-forma tiegħu jew jekk dan inħareġ minn xi qorti żbaljata. Hija tgħaddi sabiex tiċċita d-disposizzjonijiet tas-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12, u tgħid li fil-każ odjern ir-raġuni valida skont il-liġi li jirrikjedi dan l-artikolu, hija l-ordni pubbliku ta' Malta a tenur tal-artikolu 56A tal-Kap. 583. Tirrileva li hija ilha liċenżjata mill-Awtorità

tal-Logħob f'Malta sa mill-1 ta' Awwissu, 2018, u bl-ebda mod ma kienet marret kontra l-obbligi tagħha *ai termini* tal-liġi. Dwar it-tħassir tal-mandat in kwistjoni, tissottometti li dan l-aħħar ir-raġunijiet għal dan twessgħu permezz ta' diversi sentenzi tal-Qrati, u hija ssemmi wħud minnhom. Is-soċjetà appellanta tikkontendi li ġaladarba l-liċenzja tagħha kienet sabiex toffri servizzi għal-logħob barra minn Malta, inkluż persuni li jinsabu fl-Awstrija, skont l-artikolu 56A tal-Kap. 583 u anki tal-Artikolu 56 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, l-infurzar tas-sentenza Awstrijaka jmur kontra l-ordni pubbliku ta' Malta. Is-soċjetà appellanta tispjega li f'għajnejn l-Istat Malti l-operat tagħha huwa għal kollox legali *ai termini* tal-liġi, kif inhi wkoll l-offerta tal-logħob lil persuni li jinsabu hawn Malta u dawk ġewwa pajjiżi terzi. Tikkontendi li l-operat tas-servizzi pprovduti fil-qasam partikolari, jagħmel parti ntegrali mill-ordni pubbliku tal-Istat Malti, u d-disposizzjonijiet tal-artikolu 56A tal-Kap. 583 kienu pprovdew permezz tal-liġi dak li kien l-ordni pubbliku ferm stabbilit hawn Malta li jinkoraġġixxi operaturi fis-settur tagħha sabiex jistabbilixxu ruħhom hawn Malta u jipprovdu s-servizzi tagħhom hawnhekk u anki f'pajjiżi terzi billi iħarsu wkoll l-obbligi tagħhom skont il-liġi Maltija, meħud ukoll in konsiderazzjoni dak li jipprovdi l-artikolu 18 tal-Kostituzzjoni ta' Malta. Kien proprju għalhekk li tgħid li r-rikonoxximent tas-sentenza Awstrijaka imur kontra l-ordni pubbliku.

<u>It-tieni aggravju</u> - it-tieni lment tas-soċjetà appellanta huwa li l-effetti tal-mandat in kwistjoni għadhom viġenti sallum, u għalhekk ma kienx korrett li jiġi kkunsidrat li l-artikolu 56A tal-Kap. 583 ma setax jintuża sabiex l-imsemmi mandat jiġi kkontestat u sussegwentement revokat. Hija hawnhekk tagħmel riferiment għad-digrieti tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla, fl-ismijiet **rispettivi L-Avukat Marlon Borg bħala mandatarju speċjali ta' Jan Fila *vs.* BP Group Limited ġja Betpoint Group**

Limited u **Florian Kainz** ***vs.*** **BP Group Limited ġja Betpoint Group Limited** deċiżi fil-15 ta' Frar, 2024 u tikkontendi li hija sallum għadha tbati mill-effetti tal-mandat ta' sekwestru eżekuttiv maħruġ kontriha, liema effetti kienu qegħdin iwasslu għal konsegwenzi serji u preġudizzju ta' natura gravi li kienu qegħdin dejjem jiżdiedu.

10. Dwar l-ewwel aggravju, l-appellata noe b'riferiment għall-argument tas-soċjetà appellanta li l-Ewwel Qorti għamlet interpretazzjoni żbaljata tal-liġi għaliex hija kienet qiegħda tistrieħ fuq l-ordni pubbliku u mhux fuq il-politika pubblika, tissottometti li wieħed għandu jikkunsidra dak kollu li fissret l-Ewwel Qorti. Dan għaliex hija kienet irrilevat li s-soċjetà appellanta donnha kienet qiegħda tippretendi li hija qatt ma kellha takkorda l-mandat in kwistjoni, u dan fejn ma kien hemm l-ebda provvediment fil-liġi. L-appellata noe tiċċita silta mid-digriet tal-Ewwel Qorti, u tissottometti li l-kliem tagħha *'politika pubblika ben stabbilita ta' Malta'* kienu jirriflettu l-abbozz ta' Liġi numru 55 tal-2023, u għalhekk l-imsemmija l-Ewwel Qorti ma kienet għamlet l-ebda interpretazzjoni żbaljata tal-Liġi. Tirrileva li s-soċjetà appellanta kienet qiegħda tikkunsidra l-vertenza odjerna bħala waħda li kienet *in corso,* u ma kienet qiegħda tagħmel l-ebda distinzjoni bejn l-infurzar ta' titolu eżekuttiv u l-esekuzzjoni ta' dak l-att eżekuttiv. L-appellata noe tgħid li l-Ewwel Qorti kienet korretta meta kkunsidrat l-iskop tas-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12, u tissottometti li fil-każ odjern ma kienx qiegħed jiġi kkontestat it-titolu eżekuttiv, tant hu hekk li s-sentenzi li għalihom tagħmel riferiment is-soċjetà appellanta, ma kienux applikabbli għall-każ odjern. Hawnhekk l-appellata noe tagħmel riferiment in sostenn ta' dan għad-digriet finali tal-25 ta' Settembru, 2023 fl-ismijiet **Marc Windhaber** ***vs.*** **Rabbit Entertainment Ltd (978/2023)**, u tgħid li dan fost oħrajn huwa fl-istess vena. Tgħid li l-argumenti tas-soċjetà appellanta kif imsejsa fuq l-artikolu 56A tal-Kap.

583 b'riferiment għall-ordni pubbliku, jolqtu l-mertu tat-titolu eżekuttiv, u għalhekk ma jistgħux jiġu kkunsidrati taħt is-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12. B'hekk tgħid li l-Ewwel Qorti kellha raġun meta qalet li l-imsemmija soċjetà appellanta ma kienitx qegħda tagħmel distinzjoni bejn l-infurzar tal-mandat eżekuttiv u l-eżekuzzjoni tal-mandat li kellha pendenti u li ma jistax jiġi attakkat *ai termini* tas-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12. Tirrileva li s-soċjetà appellanta ma kienitx appellat minn din il-konsiderazzjoni, u l-Ewwel Qorti kienet korretta meta fissret kif wieħed għandu jimxi f'każ li ried jattakka l-eżekuzzjoni ta' mandat. Dwar it-tieni aggravju, l-appellata noe ssostni li dan ukoll għandu jiġi miċħud. Tissottometti li s-soċjetà appellanta ma ressqet l-ebda aggravju fil-konfront tal-konsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti dwar in-nuqqas ta' retroattività tal-artikolu 56A tal-Kap. 583, u għalhekk l-appellata noe tikkontendi li tali konsiderazzjonijiet huma finali u definittivi. Dwar iż-żewġ riferimenti għal żewġ digrieti rispettivi tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla, tirrileva li dawn huma *sub judice,* u tgħid li dawn ma jikkonsistux f'aggravju jew appell mill-konsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti. Tissottometti wkoll li s-soċjetà appellanta ma ppreżentat l-ebda appell jew aggravju dwar il-konsiderazzjonijiet tal-Ewwel Qorti fir-rigward tan-nuqqas ta' distinzjoni tal-istess soċjetà appellanta bejn l-infurzar ta' titolu eżekuttiv u l-eżekuzzjoni tal-att eżekuttiv. Tagħlaq billi tirrileva li s-soċjetà appellanta kienet qiegħda hawnhekk tilmenta mill-allegati effetti u preġudizzju serju riżultanti mill-mandat in kwistjoni. Iżda mkien fir-rikors promotur tagħha ma kienet għamlet dan l-ilment, u għalhekk ma setgħetx issa tressaq appell dwar dan, ġaladarba l-Ewwel Qorti ma kellhiex l-opportunità li tagħmel il-konsiderazzjonijiet tagħha u tippronunzja ruħha.

11. Il-Qorti tgħid li l-argumenti miġjuba mis-soċjetà appellanta ma jiswewx sabiex jikkonvinċuha li d-deċiżjoni tal-Ewwel Qorti mhijiex tajba. Qabel xejn, l-imsemmija l-Ewwel Qorti għarfet korrettement li l-proċeduri odjerni jistrieħu fuq l-artikolu 281 tal-Kap. 12, u dan fejn is-soċjetà appellanta stess fir-rikors promotur tagħha ddikjarat li *'dan ir-rikors qiegħed isir ai termini tal-artikolu 281(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta'.* Irrilevat li l-mandat ta' sekwestru eżekuttiv in kwistjoni kien inħareġ abbażi ta' sentenza tal-Vienna District Court on Commercial Matters, li ngħatat fl-14 ta' Settembru, 2021 favur is-sekwestrant kontra s-soċjetà appellanta, u li din kienet tikkostitwixxi titolu eżekuttiv eżegwibbli hawn Malta *ai termini* tal-artikoli 39 *et seq.* tar-Regolament (UE) 1215/2015. Il-Qorti hawnhekk tirrileva li dan kollu ma jidhirx li ġie kkontestat mis-soċjetà appellanta. Imbagħad l-Ewwel Qorti għaddiet sabiex ikkunsidrat id-disposizzjonijiet tal-artikolu 376 tal-Kap. 12, li jelenka d-dettalji li għandu jkun fih ir-rikors għall-ħruġ ta' mandat ta' sekwestru eżekuttiv sabiex dan ma jitqiesx null. Irrilevat li fil-każ odjern ir-rekwiżiti ta' dawn id-disposizzjonijiet, u anki dawk tar-Regolament (UE) 1215/2015, kienu ġew imħarsa, u għalhekk ma kien hemm l-ebda difett fil-forma, u lanqas ma kien il-każ li l-mandat inħareġ minn Qorti żbaljata.

12. Hija qalet li madankollu l-argument tas-soċjetà appellanta kien li dik l-Ewwel Qorti ma setgħetx toħroġ il-mandat in kwistjoni stante dak li jipprovdi l-artikolu 56A tal-Kap. 583. Wara li ċċitat id-disposizzjonijiet ta' dan l-artikolu, l-ewwel Qorti ddikjarat li dawn huma tassew ċari, u hija kienet ukoll taf bid-diversi deċiżjonijiet li kienu ngħataw fil-materja.

13. Ikkunsidrat li madankollu fil-każ odjern kien hemm element ferm importanti li kien jolqot it-talba tas-soċjetà appellanta kif imsejsa fuq is-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12. Korrettement irrilevat li l-mandat ikkontestat kien inħareġ diversi xhur qabel l-introduzzjoni tal-artikolu 56A tal-Kap. 583, u filwaqt li għarfet li d-disposizzjonijiet tiegħu ma kienux retroattivi, hija tajjeb stqarret li dawn ma jistgħux ikollhom l-effett ta' nullità fuq id-digriet għall-ħruġ tal-mandat.

14. L-Ewwel Qorti hawnhekk tajjeb għamlet meta skartat ir-riferiment tas-soċjetà appellanta għas-sentenza tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla, tas-16 ta' Frar, 2011 fl-ismijiet **Maria Antonia Sciberras et *vs.* Catherine Ebejer et**, Citaz. Nru. 2722/96, filwaqt li fissret sew ir-raġunijiet tagħha li l-Qorti tgħid li huma tassew fondati. Hija sewwa wkoll għamlet meta skartat l-argument tas-soċjetà appellanta li l-iskop tal-Att XXI tal-2023 kien sabiex jagħmel liġi il-*'politika pubblika ben stabbilita ta' Malta li tinkoraġġixxi operaturi fis-settur tal-logħob sabiex jistabbilixxu ruħhom f'Malta',* filwaqt li saħqet b'mod kategoriku li l-Qrati Maltin jiddeċiedu skont il-każ u abbażi tal-liġijiet *in vigore* u mhux skont il-politika pubblika ta' dak iż-żmien tal-kwistjoni. Hawnhekk il-Qorti ma tistax toqgħod lura milli tgħid li tikkondividi bi sħiħ il-fehma tal-Ewwel Qorti, u tgħid li tassew is-soċjetà appellanta donnha qiegħda tissuġġerixxi li l-Qrati għandhom joqgħodu fuq ir-rieda tal-Eżekuttiv, minflok li jiddeċiedu skont il-liġijiet viġenti. Dan ma jista' jwassal imkien għajr għal inċertezza u arbitrarjetà assoluta.

15. L-Ewwel Qorti għalhekk tajjeb għarfet li anki jekk l-għan tal-artikolu 56A tal-Kap. 583 huwa msejjes fuq l-artikolu 18 tal-Kostituzzjoni, il-Qrati għandhom jiddeċiedu skont il-liġijiet viġenti fiż-żmien in kwistjoni, u mhux abbażi ta' idejat u/jew ambizzjonijiet fl-isfera tal-politika pubblika. L-Ewwel Qorti hawnhekk

għamlet riferiment u ċċitat estensivament mis-sentenza tal-Qorti tal-Appell fl-ismijiet **Avv. John Buttigieg LL.D. *vs.* Anthony Tabone**, App. 1003/92 deċiża fis-27 ta' Mejju, 2005 u anki s-sentenza tal-istess Qorti fl-ismijiet **Edgar Baldacchino et *vs.* Onor. Dr. Tommaso Caruana Demajo LL.D. ne et** deċiża fis-26 ta' Frar, 1954, sabiex tispjega u ssaħħaħ il-pożizzjoni tagħha. Fid-dawl ta' dak li ngħad mill-Qorti tal-Appell f'dawn is-sentenzi, l-Ewwel Qorti kkunsidrat li l-Att XXXI tal-2023 ma kellu l-ebda effett retroattiv, u anki d-diċitura ta' dan l-artikolu ma kienx jagħti x'jifhem li kellu jkollu effett retroattiv. Għalhekk qalet li ma kellux jiġi kkunsidrat li l-artikolu 56A tal-Kap. 583 għandu effett retroattiv fir-rigward ta' dak li seta' ġie ppronunzjat mill-Qrati qabel id-dħul fis-seħħ tiegħu fis-16 ta' Ġunju, 2023.

16. Fl-aħħarnett, l-Ewwel Qorti kkunsidrat l-argument tas-soċjetà appellanta li l-vertenza bejnha u l-appellata noe mhijiex magħluqa, u għalhekk l-artikolu 56A tal-Kap. 583 huwa applikabbli fir-rigward tagħha. Iddikjarat korrettement li hawnhekk is-soċjetà appellanta mhijiex qiegħda tagħmel distinzjoni bejn l-infurzar ta' titolu eżekuttiv, li jista' jsir permezz ta' xi wieħed jew iktar mill-atti elenkati fl-artikolu 273 tal-Kap. 12, u l-eżekuzzjoni tal-att eżekuttiv. Qalet li l-infurzar illum sar permezz tal-ħruġ tal-mandat in kwistjoni, iżda l-eżekuzzjoni għadha ma ngħalqitx. Kompliet tgħid li madankollu din ma tistax tiġi attakkata u/jew imxekkla taħt il-proċedura maħsuba fis-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12, iżda skont il-prinċipju ġenerali assodat permezz ta' rikors maħluf taħt l-artikolu 156 tal-Kap. 12, jew b'rikors jew permezz ta' kull rimedju u/jew proċedura oħra li jistgħu jkunu applikabbli.

17. Il-Qorti tikkondividi bi sħiħ dawn il-konklużjonijiet kollha tal-Ewwel Qorti, filwaqt li tagħmilhom tagħha. Iżżid tgħid biss li għalhekk l-argumenti kollha

miġjuba mis-soċjetà appellanta taħt l-ewwel aggravju tagħha kif marbuta mal-prinċipju tal-ordni pubbliku taħt l-artikolu 56A tal-Kap. 583, ma jistgħux ireġu ġaladarba ma tapplika l-ebda retroattività ta' dan l-Artikolu fil-konfront tal-mandat in kwistjoni. Barra minn hekk, kif sewwa rriteniet l-Ewwel Qorti, il-proċedura li kellha tiġi segwita mis-soċjetà appellanta, ċertament ma kellhiex tkun dik ikkontemplata taħt is-subartikolu 281(1) tal-Kap. 12, li hija maħsuba għal ċirkostanzi oħra u mhux dawk ċirkoskritti taħt l-artikolu 56A tal-Kap. 583. Din il-Qorti filfatt tagħraf li l-Ewwel Qorti setgħet faċilment waqfet hemm mingħajr ma kkunsidrat il-kwistjoni tar-retroattività o meno tal-artikolu 56A tal-Kap. 583.

Għaldaqstant il-Qorti ma ssibx l-aggravji tas-soċjetà appellanta ġustifikati, u sejra tiċħadhom.

<u>Decide</u>

Għar-raġunijiet premessi, il-Qorti tiddeċiedi billi tiċħad l-appell odjern, filwaqt li tikkonferma d-digriet tal-Ewwel Qorti fl-intier tiegħu.

L-ispejjeż tal-appell odjern għandhom ikunu a karigu tas-soċjetà appellanta.

Moqrija.

Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef

Rosemarie Calleja
Deputat Reġistratur